1849. N°. 16.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 23 Februarij.

Deze Courant kost in 't jaar *f* 6, buiten Assen vrachtvrij *f* 6.60; de advertentiën 15 cent de regel, bij herhaalde plaatsing 7½ cent, behalve 't zegelregt.

Nederland.

Tot lid der Eerste Kamer, in plaats van wijlen baron *van Nagell van Wisch*, is door ZM. benoemd de hr *C. C. van Lidt de Jeude*, burgemeester van Tiel en lid der Staten van Gelderland.

De hr *van Heeckeren van Wassenaar* het vroeger gemiste bewijs, dat hij uit nederlandsche ouders geboren is, overgelegd hebbende, is door de Eerste Kamer als lid toegelaten. De commissie tot ontwerping van een nieuw reglement van orde heeft aangeboden een conceptreglement, waarbij 't laatste reglement der Tweede Kamer grootendeels gevolgd is.

In de Tweede Kamer gaf een voorstel van den hr *Thorbecke* om overtegaan tot benoeming van haar griffier, aanleiding tot eene discussie: het gold de vraag, in hoeverre wij *nieuwe Kamers* hebben, niet den persoon, daar niemand aan de herbenoeming van den hr *Veegens* twijfelde. Er werd aangevoerd, ook door den minister van justitie, dat wij slechts eene *veranderde* Grondwet en *veranderde* Kamers hebben; maar 't voorstel werd aangenomen met 36 tegen 25 stemmen. De hr *Veegens*, griffier der vorige Kamer, is met algemeene stemmen als zoodanig herkozen. Daarna is, na langdurige discussie, besloten den hr *Schiffer* als lid der Kamer toetelaten. Op voorstel van den hr *Boreel* is aan de Huishoudelijke Commissie opgedragen bedacht te zijn op eene betere en sneller mededeeling van de handelingen der Kamer, dan dusver plaats had, en tevens, op voorstel van den hr *Thorbecke*, besloten, ook van de Commissie voor de herziening van 't reglement van orde daarover voorstellen intewachten.

Bij de Tweede Kamer zijn ingekomen:

1°. een wetsontwerp strekkende om eene wettelijke bestemming te geven aan 't batig slot van *f* 1346 der rekening van 't bijzonder fonds voor de uitvoering van werken aan de Dedemsvaart;

2°. een wetsontwerp strekkende om militaire pensioenen en gagementen onvervreemdbaar te verklaren;

3°. een wetsontwerp strekkende om, met vrijstelling van art. 11 der wet van 16 Nov. 1814, de vergrooting van zeker gebouw te Ooltgensplaat te vergunnen;

4°. een wetsontwerp bepalingen inhoudende in verband met de bestrijding van eventueel te verleenen schadevergoeding en wachtgelden aan ambtenaren die buiten landsbetrekking kunnen geraken;

5°. een wetsontwerp tot veranderde zamenstelling der Kamers van den Hoogen Raad en der provinciale geregtshoven en tot niet-aanvulling van eenige vacatures in hoven en arrond. regtbanken;

6°. een wetsontwerp tot regeling der reis- en verblijfkosten van de leden der Eerste en der reiskosten van de leden der Tweede Kamer;

7°. een wetsontwerp op de uitoefening van 't regt van vereeniging en vergadering;

8°. een wetsontwerp houdende eene belasting tot dekking van 't tekort over 1848 en 49.

De hr *van Goltstein*, die door de Tweede Kamer tot eersten candidaat voor 't voorzitterschap gekozen werd op eene zoo vereerende wijze (want zelden was die keuze reeds bij de tweede vrije stemming beslist), is niet alleen een eerlijk, bekwaam en waarlijk onbekrompen denkend man: maar zijne verkiezing is ook een waarborg voor de natie, dat men van 't verledene partij wil trekken voor 't toekomende, dat men verbetering en vooruitgang maar geen afbraak en vernietiging wil. Meer dan iemand is hij de man van grondwettigen vooruitgang en ontwikkeling; hij was dat, toen hij dien weg bijna alleen bewandelde; hij is dat gebleven, nu hij zich van velen op dien weg omringd ziet. Hij moge 't beeld, de verpersoonlijking zijn der Kamer: dan mogen wij de voltooijing van ons staatsgebouw verwachten; dan hebben wij noch reactie noch revolutie te vreezen.

't Besluit der Tweede Kamer, om een griffier te benoemen, is van zeer groote beteekenis. De kamer heeft daardoor, en teregt, het beginsel van haar, volkomen van 't wezen der vorige Tweede Kamer afgescheiden wezen, gehandhaafd; zij heeft begrepen dat zij, om hare hooge roeping te vervullen, zich op een geheel vrij standpunt moest plaatsen; dat zij niet de vorige (zoogenaamde) vertegenwoordiging moest *voortzetten*, maar de nieuwe vertegenwoordiging *beginnen*. Zelfs hetgeen zij met de vorige Kamer gemeen heeft, moet niet van deze *behouden* blijven, maar op nieuw *ingevoerd* worden. Voor deze Kamer bestaan geene antecedenten: van haar is, het dat de antecedenten zullen aanvangen. [*Arnh. Ct*].

De brief van baron *van Scherpenzeel Heusch* (houdende, dat hij niet in onze Tweede Kamer zal zitting nemen tot zij zijne 3 vragen omtrent Limburg's verhouding tot Duitschland beantwoordt) is een kunstje, een *boerenbedriegertje*. Hij weet zeer goed, dat hij, Belg zijnde, niet in onze Kamer kan zitten, en dat men te 's Hage beter zal toezien dan te Frankfort, waar hij ook had moeten afgewezen worden, daar hij evenmin Limburger is als Nederlander. Hij geeft dus de hoop op, als lid onzer Kamer iets te doen voor zijn plan, Limburg's herschepping in een Duitsch bondstaatje met eene geduchte tollinie aan Nederlands zijde. Maar nu beproeft hij de Kamer uit de verte in verlegenheid te brengen, en zoo toch partij te trekken van zijne onwettige verkiezing. De Kamer behoort dien brief eenvoudig ter zijde te leggen. [*Handelsblad*]

De vicesuperior der hollandsche zending mgr *Belgrado*, heeft de nederl. catholijken uitgenoodigd om in de kosten van 's Paussen verblijf te Gaeta, te helpen voorzien. De bisschop van Emaus *H. den Dubbelden*, vicarius-apostoliek van 's Hertogenbosch, heeft zijne leeken ook aangespoord tot dat liefdewerk: de smeekdag in zijn vicariaat, voor de zaak des opperpriesters der r. c. christenheid, zal plaats hebben op 25 ek., en tevens eene collecte van St. *Pieters*-penningen.

De burgemeesters der 8 gemeenten in 't land van Altena en Dussen hebben den 17 op nieuw de algemeene weldadigheid ingeroepen. Denkt niet, zeggen zij, dat door de ontvangen giften en met dit gunstig weder en lagen stand der rivier, de ellende der overstrooming geweken is: ons overstroomingswater is thans met dat der rivier gelijkgeloopen, en nog zijn duizende bunders ééne zee, waarover de vaartuigen geregeld heen- en weervaren; op vele akkers staat nog ruim een el water, en dat alles moet door kunstmiddelen, door molens worden uitgemalen. Van 't gouvernement is niets te wachten: dit heeft ons de hooge regering reeds doen verklaren."

Van de Kaap de Goede Hoop is weer eene uitnoodiging aan predikanten of candidaten hiertelande gerigt, om als predikanten aan de Kaap werkzaam te zijn.

Den 19 stond voor 't hof van N.Holland in appel te regt *L. D. Woudhuijzen*, een doofstomme; de vragen werden hem schriftelijk voorgelegd. De regtbank had hem, met een ander, veroordeeld tot gevangenis en boete, als hebbende door allerlei geluiden en akelige wanklanken, de godsdienstoefening gestoord en wanorde in de kerk verwekt. Zijn verdediger betreurde de ongeregeldheden onlangs in de *Sions*kapel te Amsterdam bij 't doopen van een israëliet voorgevallen, en stelde de onzedelijke en gevaarlijke middelen van zekere proselitenmakers, die daarvan de aanleiding waren, in 't licht; maar betoogde dat het feit aan *W.* te laste gelegd, uit een geregtelijk-geneeskundig oogpunt, in zijn toestand niet toerekenbaar was. 't Hof heeft hem, wegens zijn ligchaamstoestand, van alle regtsvervolging ontslagen.

Gouda is sedert 1 Jan. jl. zonder stedelijke begrooting, daar tengevolge van den twist tusschen burgemeester en raad, dien de provinciale overheid dusver vruchteloos getracht heeft bijteleggen, de begrooting nog niet is tot stand gekomen.

In eenige streken van Groningen wordt druk gepetitioneerd om bezuiniging der staatsuitgaven. De Staten van Groningen zullen den 27 buitengewoon vergaderen om uit de prov. begrooting een door de Tweede Kamer afgekeurden post van inkomst wegtenemen: zij zullen (evenals de Staten van Limburg en van Vriesland) in 't openbaar vergaderen en wel in de zaal der Regtbank.

Te 's Bosch zijn 63 paarden der veldartillerie verkocht; zij bragten hooge prijzen op; 't minste *f* 100, vele *f* 180 a *f* 200. Bij den verkoop der volbloedpaarden aan de stoeterij op 't Loo golden de paarden *f* 105 a *f* 300, de veulens *f* 105, *f* 110 en *f* 155.

De provinciale besturen zijn aangeschreven, dat de verkiezingen ter vervanging der dit jaar aftredende leden der Prov. Staten, in afwachting der nieuwe provinciale wet, nog volgens de bestaande verordeningen moeten geschieden.

Den 17 leed Amsterdam een verlies door den dood van den hr *J. van der Zuil*, den ijverigen secretaris van 't Amsterdamsch Matigheidsgenootschap; menig stadgenoot is hem zijn huiselijk geluk verpligt.

Gelijk te Utrecht, is men ook te Amsterdam bezig met de oprigting eener school voor *havelooze kinderen*.

Onze *Staatscourant* van 16 Febr. deelt uit een fransch dagblad een vertoog mede over de aardappelziekte van den hr *Goldenberg* in den Elsas, van wien een geschrift over dat onderwerp eene bekrooning van regeringswege waardig geacht is. Dat vertoog behelst o.a. 't volgende:

Om gezonde aardappelen te kunnen oogsten, moet men gezonde poten. Om die te onderkennen, snijde men den aardappel door, aan de koppen, op ⅓ a ¼ der dikte; die inwendig geen bruine vlekken, en wit en vast merg hebben, zijn vrij zeker goede poters. De op deze wijze afgesneden koppen legt men, als de oppervlakten der doorgesneden deelen gedroogd zijn, in den kelder op een hoop, waar ze tot den poottijd kunnen blijven.

De late roode met ruwe schil, inwendig wit en van een sterk en vast zamenstel, moeijelijk en niet zonder geruisch van 't mes doortesnijden, schijnen 't best bestand tegen den invloed der ziekte.

Zijn de aardappelen te veel verrot en kan men geene gezonde poters aanschaffen, dan kan men de oogen, die zeer klein uit den aardappel worden gesneden, poten, 4 a 5 in een gat ter gewone diepte, en krijgt dan een, hoewel kleiner, oogst van goede dikke aardappelen. Ook kan men de uitspruitsels, die men in 't voorjaar in den kelder van de aardappels aftrekt, poten, 5 a 6 in een gat ter gewone diepte, met de wortels benedenwaarts en de toppen iets boven den grond; dan krijgt men goede dikke aardappels in tamelijke menigte, waaronder ik in 1847 geen, in 1848 slechts zeer weinige zieke vond.

't Is raadzaam het te vroeg uitbotten der kiemen tegentegaan, b.v. door de koppen of de geheele aardappelen met asch, aarde enz., te bedekken of ze in kelders iets boven den grond te plaatsen, zoodat ze rondom versche lucht hebben.

't Is goed 't aardappelland vóór den winter te ploegen en te mesten: den mest in de voren of pootgaten leggen, schaadt den smaak en den groei. Men moet het poten vervroegen op landen die zomers ligt uitdroogen. 't Poten in den herfst wordt aanbevolen, wijl het 't uitkiemen in den kelder afsnijdt: schoon onze strenge winters en de voorjaarsvorsten voor die teelt niet voordeelig zijn, is toch de proefneming aanteraden, daar zij in Engeland en Picardie geslaagd is.

Assen, 22 Februarij.

J. Haak en onderscheiden andere leden der herv. gemeente alhier hebben aan den kerkeraad een adres ingediend, houdende protest tegen 't gerevideerd reglement voor 't bestuur der Herv. Kerk (omdat het den koning de goedkeuring der predikantsberoepingen toekent, de benoeming der leden van de kerkelijke besturen den koning ontneemt om ze den geestelijken te geven, en, onder den schijn eener vrijzinnige kerkregering, de magt in enkele handen wil houden enz) met verzoek „om tot wegneming der bezwaren mede „te werken door dadelijk overtegaan tot verkiezing van „nieuwe Sijnodale leden door de gemeenteleden, ten „einde een reglement te ontwerpen overeenkomstig de „aangenomen Formulieren van Eenheid naar de behoefte „des tijds en gegrond op Gods woord."

De beroemde Amsterdamsche advocaat mr S. P. Lipman, gevraagd zijnde, of 't heffen van tol op een publiek vaarwater als 't Zwolsche Diep, krachtens een koninklijk besluit en ten behoeve eener naamlooze maatschappij, uit een staatsregtelijk en wettelijk oogpunt geoorloofd is? heeft verklaard „dat, naar zijne stellige „meening, die heffing is onbestaanbaar, onwettig en „ongrondwettig," en de gronden dier meening in een doorwrocht advijs uiteengezet. In allen gevalle zouden, zegt hij, zoowel volgens de speciale fransche verordeningen als volgens de Grondwet zelve, dergelijke besluiten, als maatregelen van algemeen bestuur, alleen na advijs van den Staatsraad kunnen worden genomen en op wettelijke wijze in 't Staatsblad behooren te worden bekendgemaakt: terwijl noch 't een noch 't andere blijkt met het kon. besluit tot tolheffing op 't Zwolsche Diep te hebben plaats gehad, zoodat men zich ook op dien grond kan verzetten tegen de uitvoering dezer verordening.

„'t Geheele denkbeeld — zegt die groote kenner van ons staats- en burgerlijk regt — eener belasting opgelegd ten laste, geheven ten voordeele van particulie-

ren, is ongrondwettig: de koning is daartoe buiten magte. Zien wij eens, waarheen zulk een stelsel zou voeren. Hier geldt het eene eigendunkelijk door den koning vastgestelde heffing, opgelegd aan alle schippers, die met vaartuigen van eene bepaalde grootte 't Zwolsche Diep bevaren, ten behoeve eener maatschappij, die de verbetering van dat vaarwater zou bedoelen. Maar wat belet dan, morgen aan allen, die van paarden gebruik maken, eene belasting opteleggen ten behoeve der Societeit tot verbetering van 't paarderas, of van de ouders, wier kinderen van de scholen gebruik maken, eene retributie te vorderen ten behoeve van 't Onderwijzersgenootschap, of alle zeevarenden te doen bloeden ten behoeve der Jachtclub?"

Men verneemt, dat de vroeger in dienst gehouden Miliciens van de ligting van 1847 successivelijk met groot verlof naar hunne haardsteden worden teruggezonden.

ZExc. de Minister van Binn. Zaken heeft, op magtiging des Konings, bij resolutie van 17 dezer de Ambtenaren van den Waterstaat in de verschillende inspectien en districten ingedeeld. Daarbij is o.a. bepaald, dat in de 1e Inspectie, gevestigd te Arnhem, zal fungeren de Inspecteur *J. H. Ferrand;* dat in het 1e district, provincie Groningen, dienst zal doen als Hoofd-Ingenieur *P. Wellenbergh*, als Ingenieur *J. A. van Essen*; in het 2e district, provincie Vriesland, als Hoofd-Ingenieur *A. C. Kros*, als ingenieurs *C. J. Bolten* en *P. J. H. Haijward;* in het 3e district, provincie Drenthe, als Ingenieur, belast met de dienst van Hoofd-Ingenieur, *D. J. Storm Buijsing* en de Adspirant-Ingenieur *L. H. J. J. Mazel;* in het 4e district, provincie Overijssel, als Hoofd-Ingenieur *J. W. de Thomèze* en als Ingenieurs *J. F. Augier* en *L. van de Kasteele*. De verplaatste ambtenaren moeten zorgen hunne nieuwe dienst op den 1 April ek. overtenemen en te aanvaarden.

De *Gron. Ct.* van 6 dezer behelsde eenige aanmerkingen op de oproeping van den hr Schoolopziener *Nassau* van sollicitanten voor den onderwijzerspost te Gasselternijeveen, als dat 't inkomen te hoog opgegeven, 't onderwijs in de stuurmanskunst aldaar overbodig, was enz. Dr. *Nassau* beantwoordt die aanmerkingen in de *Gron. Ct.* van 20 dezer "'t Inkomen is, zegt hij, aangegeven naar de opgave van 't gemeentebestuur. Wildervank, Veendam, Pekel, Sappemeer, Hoogezand, oorspronkelijk veenkolonien, zijn tot plaatsen van scheepsbouw en zeevaart aangewassen: evenzoo is Gasselter-Nieveen eene veenkolonie, en moet, vroeger of later, na 't geheel vergraven der veenen, met eene gelijke ligging en onder gelijke omstandigheden, in dezelfde vakken van nijverheid, nieuwe bestaanbronnen zoeken. Hoe matig d'inkomsten der onderwijzers in Drenthe wezen mogen, geen onderwijzer eener hoofd- of vaste bijschool in dit district (een tweetal van de laatste, met een talrijk gezin belast, uitgezonderd) heeft noodig handenarbeid te doen om te bestaan; liefhebberij bij enkelen is een ander geval; voor 't overige, bij een zittend leven, doet een paar uur handenarbeid per dag meer voor- dan nadeel."

Voor 't overige dier beantwoording moeten wij naar de *Gron. Ct* verwijzen.

Buitenland.

De nadere berigten uit Rome van den 9, bevestigen de reeds medegedeelde tijding van 't uitroepen der republiek als den toekomstigen regeringsvorm voor den Kerkelijken Staat, en van de geheele afscheiding van Kerk en Staat door den Paus van zijne wereldlijke magt te ontzetten. Deze hoogst gewigtige besluiten zijn in de Constituerende Vergadering den 8 genomen, 't eerste met eene meerderheid van 120, 't andere van 136 van de 140 aanwezige leden. 't Decreet, waarbij de republikeinsche regeringsvorm is aangenomen, is door den voorzitter en de secretarissen der Constituerende Vergadering onderteekend, bevat 3 artikelen en luidt als volgt: "De pauselijke waardigheid is, zoowel door de daad als regtens, uit het wereldlijk bestuur van den romeinschen staat weggenomen. Aan den roomschen opperpriester zullen alle mogelijke waarborgen voor de onafhankelijkheid van zijn geestelijk gezag worden verleend. De regeringsvorm van den Kerkelijken Staat zal een zuiver democratische zijn en den roemrijken naam dragen van Romeinsche Republiek. De Romeinsche republiek zal met de overige Italiaansche staten die betrekkingen onderhouden, welke eene gemeenschappelijke nationaliteit noodzakelijk maakt." Om middernacht is dit decreet, dat door den afgevaardigde *Sarini* is opgesteld, door de Vergadering aangenomen, onder de toejuiching en 't handgeklap der talrijke menigte, die de tribunes bezette. Den 9 om 2 ure smiddags is de republikeinsche vlag van 't kapitool plegtig uitgestoken en dit door 101 kanonschoten den volke verkondigd.

Nog is in de zitting van den 8, 't geheele ministerie, dat zijn gezag in handen der souvereine Constituerende Vergadering had neergelegd, met algemeene stemmen herbenoemd.

't Oostenrijksch ministerie heeft aan den rijksdag te Kremsir rondweg verklaard, dat het de herstelling der bepalingen van 1846 tegen de Duitsch-catholijken beoogde en daartoe reeds voorschriften aan de besturen gegeven had!

Uit Londen wordt gemeld, dat de muren der Barrow-kerk, die meer dan een voet uitgeweken waren, weêr in 't lood gebragt zijn door gloeijende ijzeren bouten in de muur te brengen en dan te koelen: de bouten inkrimpende naar mate zij afkoelen, brengen de muren tot elkander.

Op donderdag den 1 Maart 1849, des avonds te 7 uur, zal te Assen, ten huize van den Logementhouder *Donker*, publiek worden verkocht: Eén kamp **LANDS**, gelegen bij den Ouden Korenmolen te Assen, en zulks in onderscheidene perceelen, geschikt voor **Huisplaatsen**, toebehoorende aan den Notaris Mr *A. Homan*.

Mr *C. E. Kniphorst*, Notaris te Zuidlaren, zal, op woensdag den 28 Februarij 1849, des voormiddags te 10 uren, ten huize van *Jan Harms Ottens* te Gieten, publiek verkoopen:

Twee stukken **groenland**, de poel genaamd, gelegen te Gieten, aan den nieuw aangelegden Straatweg van Assen op Winschoten, bijzonder geschikt tot huisplaatsen en aanleg van tuinen.

Vier perceelen jonge opgaande **Eikenboomen**, met de **ondergronden**, aan even bedoelden straatweg in het dorp Gieten gelegen, en verder onderscheidene perceelen **hakbosch** en **veldgronden**, alles toebehoorende aan de Marktgenooten van Gieten.

Mr. *C. E. Kniphorst*, Notaris te Zuidlaren, zal, op donderdag den 1 Maart 1849, des namiddags te 4 uren, ten huize van den Logementhouder *Donker* te Assen, bij palmslag publiek verkoopen:

Onderscheidene perceelen **VEEN**, gelegen deels onder de Smilde aan de Meesterswijk en aan de Norgervaart, en deels onder Assen, in de Domein-veenen, en zulks deels in klinken, deels in massa, zoo als het op het terrein is afgebakend, benevens **4 Huizen**, met de achter gelegen **Gronden**, gelegen als voren, alles toebehoorende aan *H. de Wit*, te Assen, bij wien nader aanwijs kan worden verkregen.

Mr *C. E. Kniphorst*, Notaris te Zuidlaren, zal, op zaturdag den 3 Maart 1849, des voormiddags te 10 uren, ten huize van *H. Hilbrants*, te Eelde, publiek verkoopen:

Eene hechte, sterke en weldoortimmerde **BEHUIZINGE**, met spatieuzen **TUIN**, staande en gelegen aan de Hoofdstraat te Eelde, tot alle bedrijven, zoomede voor Heeren Behuizinge zeer geschikt; voorts verscheidene perceelen best **Hooi-, Weide- en Bouwland**, gelegen deels onder Eelde, deels onder Vries en Peize, en eenige perceelen **Heidegrond**, tot ontginning zeer voordeelig gelegen, alles toebehoorende aan de Erven van wijlen *Roelof Steringa* en vrouw te Eelde overleden.

Mr *C. E. Kniphorst*, Notaris te Zuidlaren, zal, op donderdag den 15 Maart 1849, des voormiddags te 10 uren, aan de Pastorij te Eelde, publiek verkoopen:

Eenen zoo goed als nieuwen, welgeconserveerden **INBOEDEL**, bestaande in zeer net bewerkte **mahoniehouten meubelen**, als: **Secretaire, Stoelen, Tafels**, voorts **Spiegels, Kasten** en verdere meubelen, **Koper, Tin, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschappen**, enz., enz.

Alles nagelaten door den Weleerwaarden Heer *H. Blaauw*, in leven Predikant te Eelde.

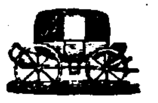

Te Koop een **TENTWAGENTJE** op **dubbele knijpveren**, met een' **lossen bok**, met een en twee paarden te gebruiken. Te bevragen bij *van Gorcum en Comp.*, Boekdrukkers te Assen.

De ondergeteekende heeft de eer aan de geachte ingezetenen dezer stad bekend te maken, dat hij vóór pm. Mei zijne **Banketbakkers-affaire** enz., nabij de vaart zal in werking brengen; zullende de opening van den winkel nader per circulaire worden bekend gemaakt, waarop hij zich alsdan minzaam in hunne gunst aanbeveelt.

Assen, 21 *Febr.* 1849. G. Kruizinga.

PROGRAMMA voor de TENTOONSTELLING van VOORTBRENGSELEN van *INLANDSCHE NIJVERHEID* voor de Provincien ZUID- en NOORD HOLLAND, te HOUDEN in de STAD DELFT.

(*Vervolg en Slot van 't vorig no.*)

Art. 10. Alle inzezenden voorwerpen moeten voorzien zijn van eene verklaring van den belanghebbende, dat de ingezonden voorwerpen in zijne fabriek, werkplaats enz., *of* door hemzelven *of* onder zijn opzigt in dit Rijk vervaardigd zijn, mitsgaders van eene verklaring van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur, dat de inzender in die stad *of* gemeente bekend en zijne fabriek, werkplaats enz. aldaar gevestigd is.

Art. 11. Degenen, welke voor deze Tentoonstelling voorwerpen willen inzenden, zijn gehouden daarvan voor 13 Mei 1849, aan de Commissie vrachtvrij berigt te geven, met vermelding van den aard en de soort der voorwerpen, alsmede van de ruimte, welke deze ten naastenbij zullen innemen.

Art. 12. De voor de Tentoonstelling bestemde en van de bij art. 10 bedoelde verklaring voorziene voorwerpen moeten behoorlijk ingepakt en vrachtvrij tusschen den 1 en den 15 Junij 1849 (na welken tijd geene goederen meer worden aangenomen), aan de Commissie der Tentoonstelling aan het lokaal der Koninklijke Academie worden ingezonden met eenen brief, houdende den naam en de woonplaats van den vervaardiger, en opgave van het ingezondene; zullende de wijze, waarop het kosteloos overbrengen, door ondernemingen van vervoer zal plaats hebben, nader worden bekend gemaakt.

Art. 13. De aangenomen voorwerpen blijven, tot aan de definitive sluiting der Tentoonstelling, onder het opzigt en de zorg der Commissie, welke ook voor de terugzending derzelve, binnen 14 dagen na de sluiting, aan de respective Inzenders zorg zal dragen. Aan de Inzenders wordt vrijgelaten de middelen van vervoer, waarmede zij de ingezondene voorwerpen terug willen ontvangen, optegeven, met verklaring, of zij zelven voor de inpakking willen zorg dragen, dan wel zulks aan de Commissie overlaten.

Art. 14. Van de tentoongestelde voorwerpen zal een zooveel mogelijk naauwkeurige en uitvoerige Catalogus vervaardigd en uitgegeven worden. De inzenders worden dienten gevolge uitgenoodigd, eene beknopte en zakelijke beschrijving van de door hen ingezondene voorwerpen bij dezen te voegen. De voorwerpen van denzelfden Inzender worden, voorzoover zij tot dezelfde rubriek behooren, onder één nommer op den catalogus geplaatst, met onderscheiding derzelve door letters.

Art. 15. Aan de tentoongestelde voorwerpen zullen kartonnen briefjes worden gehecht, aanduidende het nommer, waaronder zij op den catalogus voorkomen.

Art. 16. De inzender of vervaardiger, welke eenig ingezonden voorwerp ter verkoop wenscht aantebieden of slechts den prijs van hetzelve ter kennis van het Algemeen wil brengen, wordt verzocht bij den in art. 12 bedoelden brief aan de Commissie daarvan kennis te geven, met naauwkeurige opgave van den prijs van elk ingezonden voorwerp, en uitdrukkelijke vermelding of hij dien prijs verlangt openbaar gemaakt te hebben; zullende van de verkochte voorwerpen ter goedmaking der onkosten 2 per cent van den verkoop worden gekort.

Art. 17. De voorwerpen mogen gedurende de Tentoonstelling niet teruggenomen, noch de verkochte zonder toestemming van de Commissie, welke dezelve in bijzondere gevallen zal kunnen verleenen, voor het einde der Tentoonstelling worden afgeleverd.

Art. 18. De Commissie stelt zich voor, eenige der tentoongestelde voorwerpen aantekoopen, ten einde deze, na daartoe bekomene autorisatie en op nader bekend te maken voorwaarden te doen verloten. De Inzenders, welke niet verlangen mogten de door hen ingezondene voorwerpen voor de loterij aangekocht te zien, zullen dit bij de inzending behooren optegeven; over den koopprijs der verkochte voorwerpen zal binnen vier weken na de sluiting der Tentoonstelling kunnen beschikt worden.

Art. 19. De Tentoonstelling zal voor het Algemeen dagelijks geopend zijn van des morgens 10 tot des avonds 7 uren, en op de zondagen van des middags 12 tot des avonds 8 uren. Van ieder persoon zal eene entrée van 30 centen gevorderd worden.

De Commissie noodigt alle Fabrikanten, Kunstwerkers, Handwerkslieden, Bestuurders van Liefdadige Gestichten enz. uit, hunne Fabrikaten op den bepaalden tijd intezenden, en door ruime bijdragen, ook van voorwerpen, welke nog zoo gering schijnen, het doel dezer Tentoonstelling te bevorderen, daardoor aan de verbruikers de gelegenheid te verschaffen om bekend te worden met de voorwerpen, voor welke zij zich niet tot het buitenland behoeven te wenden, de Nederlandsche Nijverheid aantemoedigen en het debiet van hare voortbrengselen te vermeerderen.

's Gravenhage, 30 *Januarij* 1849.

De Commissie voor de tentoonstelling van voortbrengselen van Nijverheid voor de Provinciën Z. en N. Holland.

A. L. van Heteren Gevers, *Voorzitter.*

W. L. Overduijn, *Secretaris.*

LOTERIJ, 3. kl. 1. — 3. lijst: n. 16104 *f* 25000; n. 9047, 12195 elk *f* 1250; n. 13446, 3944, 18385, 5788, 17628, 4241, 6348, 8857, 15443, 489 elk *f* 1000; n. 18551 *f* 5000; n. 6944 *f* 2500.

Koevorden, 19 *Febr.* Rogge *f* 3.70; Boekweit *f* 3.50; Boter, ned. pond *f* 0.45.
Aantal: 980 mud rogge, 406 mud boekweit, 419 wagens.

Hoogeveen, 20 *Febr.* Rogge *f* 3.82½; Boekw. *f* 3.40; Haver *f* ».»; Boter n. pond *f* 0.46; Honig ned. p. *f* ».»;
Ter markt aangebragt: 410 mudd. Rogge; 171 mudd. Boekweit; 0 mudd. Haver; 303 pond. Boter; 0 p. Honig.

Assen, 22 *Febr.* Rogge *f* 4.00 a *f* 3.60; Boekweit *f* 3.40 a *f* 2.90; Aardapp. *f* 1.40 a *f* 1.10; Boter ned. pond *f* 0.60 a *f* 0.55; Hooi ».» ned. pond *f* ».»; Stroo 100 ned. pond *f* 2.50.
Aantal: 430 mud Rogge; 60 mud Boekweit; 47 mud Aardap.; 300 ned. pond Boter; 0 ned. pond Hooi; 2000 ned. pond Stroo; 133 Wagens.

Groningen, 20 *Febr.* Tarwe jarige *f* 7.75, nieuwe *f* 4.50 a *f* 8.00. Rogge *f* 3.20 a *f* 4.00. Boekweit zand *f* 3.85 a *f* 4.25, veen *f* 3.40 a *f* 3.80. Gerst *f* 2.70 a *f* 3.25, knobbe *f* 3.20 a *f* 3.50. Dikkehaver *f* 1.70 a *f* 2.70. Voerhaver *f* 1.80 a *f* 2.15. Paardeboonen *f* 3.25 a *f* 4.25. Koolzaad *f* 10.50 a *f* 11.50. Mosterdzaad gl. *f* 8.00 a *f* 11.00. Boterzaad *f* 7.25 a *f* 7.50. Gort grove *f* 5.25 a *f* 5.50; parel 100 ned. pond *f* 8.00 a *f* 8.50. Raapolie per vat *f* 37.00. Boter ¼ vat *f* ».».
Tarwe als genoteerd met redelijken handel. Rogge is 10 ct lager afgegeven. Boekweit als voren. Garst ruim prijshoudend. Haver over 't geheel meest in een doen. Boonen niet driftiger. Koolzaad weinig ter veil en hooger gehouden. Gort met weinig handel.

Steenwijk, 19 *Febr.* Rogge *f* 3.70 a *f* 4.15. Haver *f* 2.75 a *f* 3.00. Boter ¼ vat *f* ».».

Amsterdam, 21 *Febr.* Werk. Sch. 2½ pct 49¾ a 50; dito 3 pct 58¾ a 59; dito op resc. 3 pct » a »; Werk. Sch. 4 pct 78¼ a ½; O.I. leening 4 pct 77; Am. Synd. 3½ pct » a »; Handelm. 4½ pct » a »; Haarlemmerm. 5 pct » a »; Aand. Rijnspoorw. 4½ pct 81; Aand. Holl. Spoorw. 68.
Eergister waren onze fondsen zeer vast; gister, en heden op nieuw, bij trage affaire iets lager.

Te *Assen*, bij van Gorcum en Comp., Provinciale Drukkers.